

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/680/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4111235276
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4111235276.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava, proti odporcovi: D. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. S., R. X, za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, Prešov, zastúpený JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom Stropkov, Nám. SNP 7, o zaplatenie 812,94 eura s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 17. apríla 2013, č. k. 16RO/309/2011-38, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti výroku o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi **p o t v r d z u j e**.
Navrhovateľovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa) napadnutým uznesením zo dňa 17. 04. 2013, č. k. 16RO/309/2011-38 zastavil konanie. Odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania a súčasne rozhodol o vrátení zaplateného súdneho poplatku v sume 41,87 eura navrhovateľovi, a to prostredníctvom Daňového úradu Bratislava, so sídlom Bratislava, Ševčenkova 32, P. O. Box 154, po právoplatnosti uznesenia. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 96 ods. 1, § 146 ods. 1 písm. c/, ods. 2, § 150 ods. 1 OSP, § 11 ods. 3 a 4 zákona č. 71/1992 Zb. z.
V odôvodnení uznesenia súd poukázal na to, že dňa 30. 09. 2011 bol Okresnému súdu Nitra doručený návrh na začatie konania, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporcu zaplatiť mu istinu v sume 812,94 eura spolu s príslušenstvom. Dňa 10. 11. 2011 bol vo veci vydaný platobný rozkaz, ktorý bol právnomu zástupcovi navrhovateľa doručený dňa 22. 11. 2011. Odporcovi sa platobný rozkaz nepodarilo doručiť. Podaním zo dňa 07. 02. 2012, ktoré bolo súdu doručené dňa 09. 02. 2012, vstúpil na základe vlastného podnetu do konania vedľajší účastník na strane odporcu, a to Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. V konaní je vedľajší účastník zastúpený zástupcom pre celé konanie JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom v Stropkove, na základe plnomocenstva zo dňa 02. 01. 2012. Dňa 30. 11. 2012 bolo súdu doručené späťvzatie návrhu navrhovateľa v celom rozsahu, pričom navrhovateľ späťvzatie návrhu neodôvodnil. Vzhľadom k uvedenému súd konanie zastavil. Pri rozhodovaní o náhrade trov zastaveného konania súd skúmal aj zavinenie účastníkov na zastavení konania, pričom konštatoval, že zastavenie konania zaviniel navrhovateľ, pretože vzal návrh späť, a to nie pre správanie odporcu, preto pri rozhodovaní o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 OSP. Vzhľadom k tomu, že odporcovi v konaní žiadne trovy nevznikli, súd mu náhradu trov konania nepriznal. Vzhľadom k tomu, že v konaní vystupuje vedľajší účastník, súd rozhodoval aj o náhrade trov vedľajšieho účastníka, ktoré mu v konaní vznikli a boli účelné. Súd uviedol, že vedľajší účastník sa môže zúčastniť konania popri navrhovateľovi alebo odporcovi buď ak má právny záujem na výsledku konania alebo ak ide o právnickú osobu, predmetom činnosti ktorej je ochrana práv podľa antidiskriminačného zákona, zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele alebo zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Pre jeho právne postavenie je najdôležitejšie ust. § 93 ods. 4 OSP, ktoré mu priznáva rovnaké práva a povinnosti, aké má účastník. V konaní koná iba sám za

seba, pričom ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že vedľajší účastník má rovnaké procesné práva a povinnosti ako účastník, pričom nie je zástupcom tohto účastníka, pretože koná iba sám za seba. Jeho procesné úkony sú iba úkonmi vedľajšieho účastníka, avšak majú rovnaké následky, ako keby ich uskutočnil účastník, na strane ktorého vystupuje. Z uvedeného vyplýva, že ak má účastník právo na náhradu trov konania, také isté práva má aj vedľajší účastník. V danej veci, ak má odporca právo na náhradu trov zastaveného konania, má toto právo aj vedľajší účastník na strane odporcu. So späťvzatím návrhu navrhovateľ zaslal aj vyjadrenie sa k trovám konania. V ňom spochybnil nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom, pretože nevidel význam v právnom zastúpení združenia na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu, keďže úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Prioritne sa teda predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom, nie zo strany zvoleného zástupcu združenia. Ďalej uviedol, že ak sa združenie rozhodne využiť pre zastupovanie v konaniach pomoc advokáta a splnomocniť ho na zastupovanie v sporoch, do ktorých hromadne vstupuje, musí trovy právneho zastúpenia znášať z vlastných prostriedkov. Súd dodal, že podstatou existencie vedľajšieho účastníka na strane odporcu je ochrana práv spotrebiteľov. Vedľajší účastník bol založený za týmto účelom a za týmto účelom aj existuje. Je samozrejmé, že relevantnú skutočnú ochranu práv spotrebiteľov môže poskytovať len odborne vzdelaný personál, znály všeobecne záväzných právnych predpisov a judikatúry súdov. Takýmto personálom musí byť združenie vybavené, v opačnom prípade by nemohlo plniť účel, za ktorým bolo založené. Vzhľadom k uvedenému súd prvého stupňa posúdil právne zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom ako neúčelné. Záverom uviedol, že o vrátení súdneho poplatku súd rozhodol podľa § 11 ods. 3 a 4 zákona č. 71/1992 Zb. a vrátil navrhovateľovi ním zaplatený súdny poplatok za návrh vo výške 48,50 eura, ktorý bol krátený o 6,63 eura, t. j. v sume 41,87 eura.

Proti tomuto uzneseniu v časti trov vedľajšieho účastníka podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník, žiadajúc odvolací súd, aby uznesenie v napadnutej časti zmenil tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania v sume 141,79 eura na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Ambróza Motyku. Zároveň si vedľajší účastník uplatnil náhradu trov odvolacieho konania za odvolanie vo výške 25,73 eura a režijného paušálu vo výške 7,81 eura + 20 % DPH vo výške 6,71 eura, teda celkové trovy odvolacieho konania vo výške 40,25 eura. V odvolaní poznamenal, že súd prvého stupňa nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia pre ich neúčelnosť s poukazom na skutočnosť, že združenie na ochranu spotrebiteľa má mať vlastný aparát, teda má byť personálne vybavené odborne vzdelaným personálom, v opačnom prípade by podľa názoru súdu nemohlo plniť účel, za ktorým bolo založené. V tomto smere poukázal napr. na uznesenie Krajského súdu v Prešove z 30. 04. 2012 sp. zn. 7Co/31/2012, zo dňa 05. 12. 2012 sp. zn. 3Co/49/2012, z 31. 10. 2012 č. k. 20Co/185/2012-94, z 27. 09. 2012 č. k. 1Co/55/2012-66, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 09. 08. 2012, sp. zn. 15Co/169/2012, z 10. 05. 2012 č. k. 15Co/92/2012-69, z 30. 08. 2012, č. k. 16Co/273/2012-163, Krajského súdu v Košiciach z 31. 07. 2012 č. k. 9Co/104/2012-84, Krajského súdu v Žiline z 31. 07. 2012 č. k. 8Co/258/2012-127 a Krajského súdu v Trenčíne z 27. 11. 2012 č. k. 6Co/235/2012-187. Poznamenal, že vedľajší účastník je ako občianske združenie zložené prevažne z laikov v oblasti práva, ktoré je pripravené dôsledne presadzovať a chrániť aj v súdnych konaniach oprávnené záujmy spotrebiteľov, má právo v súdnom konaní vystupovať proti dodávateľom na základe princípu rovnosti zbraní. Vstupom vedľajšieho účastníka do konania sa dodávateľ začína ocitať v postavení, v ktorom nachádza rovnocenného partnera v riešení právnych otázok súvisiacich s prebiehajúcimi spormi, pretože priemerní spotrebiteľia sa nedokážu v súdnom konaní náležite brániť a často na ochranu svojich práv a právom chránených záujmov z dôvodu svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie, rezignujú. Záverom poukázal na mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora zo dňa 15. 02. 2013, VI/1 Pz 771/12-7 vo veci vedenej na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 6 M Cdo 5/2013.

V písomnom vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka navrhovateľ uviedol, že uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti považuje za vecne správne. Navrhovateľ poznamenal, že v prípade vedľajšieho účastníka nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Zároveň poukázal na to, že súd neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR a v tomto smere poukázal na nález Ústavného súdu ČR II. ÚS 78/03. Pokiaľ ide o mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora, navrhovateľ uviedol, že Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 19. 03. 2014 sp. zn. 6 M Cdo 5/2013 mimoriadne dovolanie zamietol. Uvedené potvrdzuje, že na priznanie náhrady trov konania je nevyhnutné splnenie podmienok vyžadovaných § 142 OSP, a to účelnosť vynaložených trov konania, ktorú by mal súd pri rozhodovaní o priznaní náhrady trov konania vždy skúmať. Navrhovateľ mal za to, že odmenu za úkony právnej služby

poskytnuté právny zástupcom vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu v súdnej veci nemožno považovať za trov účelne vynaložené na uplatňovanie alebo bránenie práva. Nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových procesne významných skutočností. Podania vedľajšieho účastníka sú abstraktné, všeobecné bez znalosti prejednávanej veci a s automaticky uplatňovanou námietkou premlčania. Vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa, musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Účelom združenia na ochranu spotrebiteľa je okrem iného kolektívna ochrana spotrebiteľov, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v postavení vedľajšieho účastníka. Na to, aby mohlo združenie naplňať svoje ciele a vykonávať svoju činnosť musí reálne disponovať zodpovedajúcou materiálnou, ako aj personálnou základňou, minimálne v rozsahu zabezpečenia možnosti vykonávania základných proklamovaných cieľov. Ak združenie už v čase svojej registrácie aktívne pôsobilo v oblasti ochrany spotrebiteľa, znamená to, že už v tomto čase muselo spĺňať základné materiálne a personálne predpoklady na vykonávanie aktívnej činnosti v tejto oblasti. Navrhovateľ poznamenal, že úmyslom zákonodarcu pri umožnení vstupu právnickej osoby ako vedľajšieho účastníka do konania, bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktorá bude v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavená a odborne kompetentná. Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednanom prípade a len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Len na základe toho, že odporca je spotrebiteľ, bez akýchkoľvek vedomostí o predmete a stave konania, nie je možné pripraviť sa na zastupovanie danej veci, a teda naplniť podstatu právneho úkonu, ktorým je prevzatie a príprava právneho zastúpenia. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod iba zbytočne navyšuje trov konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Zneužívanie priebehu civilného konania na získanie náhrady trov konania je v rozpore s účelom civilného procesu, ktorým je poskytovanie ochrany porušeným alebo ohrozeným, subjektívnym hmotným právom a právom chráneným záujmom. Záverom si uplatnil trov odvolacieho konania vo výške 40,94 eura s DPH pozostávajúce z jednej polovice úkonu právnej služby vo výške 30,87 eura s DPH a režijného paušálu k právnomu úkonu vo výške 10,07 eura s DPH. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie procesným postupom podľa § 212 ods. 1, 2 OSP a § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie v rozsahu náhrady trov konania vedľajšieho účastníka je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 150 ods. 1 OSP, ak sú tu dôvody osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov celkom alebo z časti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

V danom prípade odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa zdieľa ten názor, že v prípade vedľajšieho účastníka na strane odporcu sú dané dôvody osobitného zreteľa v zmysle § 150 ods. 1 OSP neumožňujúce tomuto účastníkovi priznať ním vyčíslenú náhradu trov právneho zastúpenia spolu v sume 141,79 eura. Hlavnou a v podstate jedinou príčinou takéhoto postupu odvolacieho súdu je ten fakt, že uplatňované trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka (141,79 eura) postrádajú v sebe základný aspekt pre ich priznanie, ktorým je účelnosť takto vynaložených trov právneho zastúpenia. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že právny zástupca vedľajšieho účastníka si nemôže dôvodne uplatňovať odmenu za ním vyúčtovaný úkon právnej služby (príprava a prevzatie právneho zastúpenia), pretože v samotnom oznámení o vstupe vedľajšieho účastníka do konania jeho právny zástupca už automaticky účtuje odmenu za úkony právnej služby, pričom obratom žiada zaslať návrh na začatie konania, ktorý zatiaľ vôbec nemal k dispozícii, avšak popritom už účtuje odmenu za úkon právnej služby, ktorým má byť príprava a prevzatie veci. Oznámenie o vstupe do konania, je formulované úplne všeobecne, bez uvedenia výšky predmetu konania, resp. aspoň jedného špecifického prvku odlišujúceho tento spotrebiteľský spor od iných. Vedľajší účastník v oznámení o vstupe do konania zo dňa 07. 02. 2012 okrem mena a priezviska odporcu neovládala žiadne iné identifikačné údaje (adresa, dátum

narodenia). V tomto konaní je možné predpokladať, že vedľajší účastník vystupuje na strane odporcu bez jeho vedomia a odporca nemal možnosť vyjadriť sa k tomu, či vôbec súhlasí so zastupovaním vedľajšieho účastníka advokátskou kanceláriou. Odvolací súd v žiadnom prípade nepopiera možnosť vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť advokátom, resp. advokátskou kanceláriou, avšak takýto procesný vzťah medzi týmito dvoma subjektmi musí hodnotiť najmä z pohľadu účelnosti, pretože ak by musel právny zástupca zastupovať združenia na ochranu spotrebiteľa v každom prípade, v podstate by nebol dôvod na pribratie združenia do konania v pozícii vedľajšieho účastníka na stranu odporcu. Združenie na ochranu spotrebiteľa je profesijným združením, ktorého zmyslom je podľa zákona č. 250/2007 Z. z. a zákona č. 384/2008 Z. z. hájenie záujmov spotrebiteľa. Odvolací súd ďalej zastáva ten názor, že náhrada trov právneho zastúpenia za určitý advokátom vyúčtovaný úkon právnej služby nie je možné pre neúčelnosť priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje, a to tak uvedením nových a procesne významných skutočností, pričom zároveň v sebe neodráža priamy postoj vedľajšieho účastníka k prejednávanej veci. Odvolací súd v tomto smere považuje právny názor súdu prvého stupňa o nepriznaní náhrady trov vedľajšieho účastníka celkovo vo výške 141,79 eura za správny. Úkony právnej služby, za ktoré žiadal vedľajší účastník priznať náhradu trov konania vo výške 141,79 eura odvolací súd vyhodnotil ako abstraktné, koncipované príliš všeobecne, bez znalostí špecifik prejednávanej veci s automaticky uplatňovanou námietkou premičania, resp. odporu.

Rozhodovanie o náhrade trov konania je integrálnou súčasťou súdneho konania ako celku. Je výlučne vecou súdu, aby posudzoval úspech procesných strán v súdnom konaní ako aj účelnosť vynaložených trov. Pre všetky prípady rozhodovania o náhrade trov konania v občianskoprávnom konaní platí všeobecný princíp, že možno priznať náhradu iba tých trov, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Aj keď za takéto náklady je vždy treba považovať odmenu za profesionálne zastupovanie účastníka advokátom. Odvolací súd vychádza z rozhodovacej praxe súdov, že rozhodovanie o náhrade trov súdneho konania je integrálnou súčasťou súdneho konania ako celku. Podľa článku 37 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy, a to od začiatku konania.

Podľa článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Právo na poskytnutie právnej pomoci a náhrada trov konania, vrátane tých, ktoré sú spojené so zastupovaním advokátom, sú dve rôzne veci, ktoré síce spolu súvisia, ale možno ich oddeliť.

Hlavnou zásadou, ktorá ovláda rozhodovanie o trovách konania, je však zásada úspechu vo veci. Ústavný súd už k tejto otázke judikoval, že pomeriavať úspech a neúspech vo veci nemožno len tým, ako bolo o konkrétnom návrhu rozhodnuté, ale je treba ho posudzovať v širších súvislostiach. V rozhodnutí IV. ÚS 1/04 zo dňa 13. 01. 2005 Ústavný súd zdôraznil, že ani rozhodovanie o trovách konania nesmie byť len mechanickým posudzovaním výsledku sporu bez komplexného zhodnotenia rozhodnutia vo veci. Rozhodnutie o trovách konania má byť zrejším a logickým ukončením celého súdneho konania (ÚS ČR I. ÚS 257/05).

Súdy sú pri rozhodovaní o náhrade trov konania povinné prihliadať najmä na účel súdneho konania, ktorým je poskytovanie ochrany subjektívnym právam. Pri skúmaní účelnosti vynaložených trov konania na zastupovanie účastníka či vedľajšieho účastníka advokátom je súd povinný skúmať, či ide o účelné či dôvodne vynaložené trovy. Vždy je pritom treba prihliadať na konkrétne okolnosti prípadu. V prípade, že vedľajším účastníkom na strane odporcu, ktorý je spotrebiteľom ako fyzická osoba, v konaní, v ktorom je predmetom sporu problematika ochrany práv spotrebiteľa, je Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, Prešov, ktoré je právnickou osobou a jeho hlavnou náplňou činnosti je hájiť záujmy a ochrana spotrebiteľov, vyvstáva otázka, či takýto vedľajší účastník, ak sa nechá zastupovať v súdnom konaní advokátom, v prípade úspechu účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník vystupuje, ide o účelne vynaložené náklady spojené s jeho právnym zastupovaním. Právna problematika tohto sporu teda úzko súvisí s hlavným predmetom činnosti tohto vedľajšieho účastníka. Ak sa takýto vedľajší účastník, ktorý je zo zákona oprávnený vstupovať ako vedľajší účastník do súdneho konania na strane účastníka, ktorý je spotrebiteľom, nechá zastupovať v spore advokátom, na čo má plné právo, neznamená to však, že v prípade úspechu účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník v spore vystupuje, má vedľajší účastník automaticky právo na náhradu trov právneho zastúpenia.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na právnu argumentáciu v náleze Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 25. júla 2012 sp. zn. I. ÚS 988/12, s ktorou sa stotožňuje, v ktorom ústavný súd uviedol: „Pravidlo, podľa ktorého možno úspešnej procesnej strane priznať náhradu iba účelne vynaložených trov, sa vzťahuje na akékoľvek trovy konania, teda aj na trovy spojené so zastupovaním advokátom (na odmenu za zastupovanie, paušálnu náhradu hotových výdavkov a náhradu za daň z pridanej

hodnoty). Za účelne vynaložené trovy v zmysle § 142 ods. 1 OSP možno považovať iba také trovy, ktoré musela procesná strana nevyhnutne vynaložiť, aby mohla riadne hájiť svoje porušené alebo ohrozené subjektívne právo pred súdom. Trovy spojené so zastupovaním advokátom spravidla budú tomuto vymedzeniu zodpovedať. Tomuto pravidlu však nemožno prisudzovať absolútnu, bezvýhradnú povahu; môžu sa vyskytnúť aj situácie, za ktorých trovy spojené so zastupovaním advokátom nebude možné považovať za nevyhnutné na riadne uplatňovanie alebo bránenie práva pred súdom. O takýto prípad pôjde najmä v prípade zneužitia práva na zastúpenie advokátom“.

Z koncepcie zákonne vymedzených cieľov združení podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že okrem iných čiastkových cieľov upravených v cit. zákone, združenie môže na základe plnomocenstva zastupovať spotrebiteľa v konaniach pred štátnymi orgánmi o uplatňovaní jeho práv vrátane náhrady ujmy spôsobenej porušením práv spotrebiteľa. Uvedeným zákonodarca rozšíril subjekty, ktoré v špecifických právnych vzťahoch (spotrebiteľské vzťahy) môžu zastupovať spotrebiteľa pri hájení jeho záujmov. Inými slovami, zákon bez inak želateľnej, ale nie nevyhnutnej konkretizácie fungovania a náležitého odborného zloženia združenia (personálny substrát združenia) považuje združenie za odborníka v spotrebiteľských právnych vzťahoch a na tento účel mu za splnenia stanovených podmienok poskytuje prostredníctvom ministerstva príslušnú podporu (§ 25 ods. 6 cit. zák.). Teda bez ohľadu na skutočnosť, či personálny substrát združenia, hájaceho záujmy spotrebiteľa má, alebo nemá odborne zdatných zástupcov (v širšom zmysle slova), alebo či sa združenie dá v konaní zastúpiť zástupcom (napr. advokátom), považuje ho za subjekt, ktorý je odborníkom vo veci.

Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, Prešov, vystupovalo v konaní bezpochyby ako vedľajší účastník a ako taký sa nechal právne zastúpiť advokátom tak, že ho písomne splnomocnil na zastupovanie v konaní. Vo svojej podstate združenie - odborník, ako subjekt práva, ktorého predmetom konania je ochrana práv spotrebiteľa sa dal zastúpiť právnym zástupcom - advokátom. Odvolací súd konštatuje, že napriek tomu, že v konaní sa vedľajší účastník mohol dať zastúpiť ďalším práva znalým odborníkom, dôsledky uvedeného, v rovine náhrady trov konania v súdnom konaní, nerezultujú v účelnosť takýchto trov konania (konkrétne trov právneho zastupovania), ktoré v konaní vedľajšiemu účastníkovi mohli vzniknúť. Uvedený záver odvolací súd opiera o vyššie uvedené a zdôrazňuje, že vedľajší účastník (združenie) je zo svojej podstaty subjektom práva a účastníkom konania, ktorý je odborníkom na podporu a ochranu záujmov práv spotrebiteľa, ktorého ďalšie odborné zastupovanie nie je možné charakterizovať ako účelné. Ak sú svojím charakterom vznikajúce trovy konania neúčelné, nemožno takúto neúčelnosť pripisovať na škodu, aj keď neúspešného účastníka konania, v tomto prípade navrhovateľa. Absurdnosťou, celú vec dokresľujúcou môže byť fakt, že v konaní sa ako vedľajší intervienti zúčastnia hneď dva alebo viac ochranných spotrebiteľských združení, čo by pri argumentácii ad absurdum a prístupom prvostupňového súdu spôsobilo, že zo zastupovania by vznikla „živnosť“ združení s napojením na advokátske subjekty. Paušálny vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do všetkých konaní, v ktorých vystupujú ako navrhovatelia týmto združením označené subjekty bez ohľadu na stav konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť úkonov vedľajšieho účastníka, nepovažuje odvolací súd za dôkaz o vôli združenia naplniť cieľ Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. Všeobecný vstup tohto združenia do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania, najmä, keď sa združenie dalo zastúpiť advokátom a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Plná moc pre právneho zástupcu je taktiež paušálna bez bližšej špecifikácie ku konkrétnemu prípadu.

Odvolací súd napadnuté uznesenie v časti výroku o nepriznaní trov vo výške 141,79 eura potvrdil, pretože ich rovnako ako súd prvého stupňa považoval za neúčelné a nehospodárne. Odvolací súd sa vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti zaoberal účelnosťou a hospodárnosťou vynaložených trov a zväzil aj aplikáciu ust. § 150 OSP. Je potrebné zohľadniť tú skutočnosť, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa, musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach spotrebiteľských veciach, keďže má vo svojich radoch členov, ktorí majú právnické vzdelanie. V tomto smere zastal názor, že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka jednoznačne nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, a poukazuje na aplikáciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 150 OSP.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, 2, § 142 ods. 1 a § 150 ods. 1 OSP s tým, že úspešnému navrhovateľovi v tomto konaní náhradu trov odvolacieho konania vo výške 40,94 eura s DPH nepriznal, a to s prihliadnutím na existenciu dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorý odvolací súd primäl inak v odvolacom konaní úspešnému navrhovateľovi ním uplatnenú náhradu trov odvolacieho konania nepriznať. Podstata tohto dôvodu spočíva v tom, že to bol

navrhovateľ, ktorý svojím späťvzatím návrhu na začatie konania zavinil zastavenie konania, z ktorého výsledku rezultovala potreba odvolacieho súdu v odvolacom konaní sa zaoberať predmetom odvolania. Vedľajší účastník si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 40,25 eura pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby - podanie odvolania v sume 25,73 eura + režijný paušál v sume 7,81 eura a 6,71 eura DPH, ktoré mu odvolací súd s prihliadnutím na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 150 OSP, ktoré sú uvedené vyššie, nepriznal, pretože ich vyhodnotil ako neúčelne vynaložené na uplatnenie a bránenie práva.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.